

Päätöspäivämäärä 23.4.2024

ASIA Päätös maa-aineslain 4 §:n mukaisesta lupahakemuksesta, joka koskee soran ja hiekan ottoa.

HAKIJA Marko Rosenberg
Herralantie 20
19600 Hartola

HAKEMUS JA OTTAMISUUNNITELMA

Yleistä Marko Rosenberg hakee lupaa hiekan ja soran ottamiseen kiinteistöltä Sorakorpi 81-410-1-250. Luvan hakija omistaa kiinteistön. Kyseessä on maa-aineslain 4 §:n mukainen lupahakemus.

Ottamisalueen pinta-ala on n. 2,69 ha. Lupaa haetaan 75 000 k-m³ määrän ottamiseen kymmenen (10) vuoden aikana. Alueella on harjoitettu soranottoa noin 50 vuoden ajan. Edellinen lupa (ympltk 21.11.2013 §53) on päätynyt 27.11.2023.

Kohteen nykytila Ottamisalue sijaitsee haja-asutusalueella. Alue on vanhaa soranottoaluetta sekä osin metsätalousmaata, jolta puusto on pääosin poistettu. Alueen eteläpuolella olevan tiealueen keskilinjaan on ottamisalueen eteläisimmästä kulmasta 35 m. Kulkeminen alueelle tapahtuu jo rakennetun tieverkoston kautta. Nykyisen liittymän osoite ottoalueelle on Rakokiventie 525, Hartola. Vanhan ottamisalueen vieressä ja pohjoisosan kautta kulkee Rajalahdentie -niminen metsäautotie, joka tulee pysymään ennallaan.

Päijät-Hämeen maakuntakaavassa alueeseen ei kohdistu merkintöjä, eikä alueella ole voimassa olevaa yleiskaavaa.

Alueen sijainti on asutukseen nähden syrjäinen eikä läheisyydessä ole asuinrakennuksia taikka vedenottoa.

Ottamisalue ei sijaitse pohjavesialueella.

Ottamissuunnitelma ja -toimenpiteet

Suunnitelma liittyy pienempänä pinta-alana vanhaan hiekan- ja soranottoalueeseen. Alueen lounais- ja länsipuolella on vanha maa-ainestenottoalue, jossa ottaminen on päätynyt ja alue tullaan maisemoimaan ja osin muodostamaan paahdealuetta. Tulevan ottoalueen pohjoisosalta ei maa-ainesta ole juuri otettu ja alue tullaan maisemoimaan. Pohjoisalueella on matala tulvalammikko,

Päätöspäivämäärä 23.4.2024

jota tullaan parantamaan muun maisemointityön yhteydessä.

Ottoalueen pohjantaso on suunnitelmassa +124.00 (N2000). Aikaisemmassa vuonna 2013 laaditussa suunnitelmassa pohjantaso oli myös +124.00 (N2000). Ylimmän pohjavesipinnan yläpuolelle jätetään vähintään 1,00-2,00 metrin vahvuinen suojakerros. Pohjaveden pinnan korkeutta seurataan alueella havaintoputkista neljännesvuosittain. Pohjavesiputkessa ylin mitattu taso oli ollut 26.5.2018 tasossa +121.92 (N2000).

Ottamisalueen kulmat on jo osin merkitty paaluilla maastoon. Tarvittaessa paalujen kunnon mukaan aikaisemmat paalut voidaan korvata uusilla rautapaaluilla, joiden päät maalataan siniseksi. Maa-ainesten ottamisen yhteydessä huolehditaan siitä, että luiskat jäävät riittävän loiviksi vähintään 1:3 tai loivemmiksi.

Tarvittaessa ottoalueen länsireunaa voidaan käyttää murskeen ja seulotun soran välivarastointialueena. Maa-ainesten ottamisen yhteydessä huomioidaan työturvallisuuteen liittyvät asiat. Rintauksen luiskan yläpuolella maanpinta pidetään 10 metrin matkalta puhtaana suurista kivistä, varastokasoista ja muista yleistä työturvallisuutta heikentävistä tekijöistä.

Ottamistoiminnan edetessä tulee edelleen huolehtia Rajalahdentien turvallinen ja esteetön käyttö. Tien tasausviivan korkeus sopeutetaan ottamistoiminnan edetessä siten, että tie on kulkukelpoinen koko ottamistoiminnan ajan. Alueella tulee välttää koneiden turhaa joutokäyntiä. Alueella ei tulla myöskään tankkaamaan tai huoltamaan kuormaus- ja kuljetuskalustoa ja siitä syystä alueella ei varastoida polttoaineita, öljyjä tai muita vesien ja muun ympäristön kannalta haitallisia aineita. Öljyvahingon varalta alueella on pidettävä öljyvahinkoviranomaisen riittäväksi katsoma öljyntorjuntavälineistö.

Mahdollisesti lyhytaikaiseen käyttöön alueelle tulevat kiviaineksen jalostamiseen käytettävät murskaamot, seulat yms. sijoitetaan siten, että niiden haitalliset vaikutukset ympäristöön muodostuvat mahdollisimman vähäisiksi.

Jälkihoitotoimenpiteet

Ottamisen jälkeen alueen siistiminen suoritetaan luiskaamalla ottamisalueen reunat suunnitelman mukaisesti 1:3 tai sitä loivemmiksi. Rintauksen loiventamiseksi suunnitellaan käytettäväksi pintamaata. Ottoalueen pohjaa ei välttämättä tasata suunnitelmassa esitettyyn tasoon. Olosuhteista riippuen alueelle voidaan jättää loivia kumpareita. Jyrkät taitteet sekä luiskat muotoillaan luonnonmukaisiksi. Ylisuuria kiviä ei haudata ottotason alapuolelle, vaan ne on mahdollista jättää alueen pohjalle elävöittämään maisemaa.

Päätöspäivämäärä 23.4.2024

Tasaamisen jälkeen ottamisalueelle muodostetaan kasvualusta levittämällä pohjatasolle ja luiskiinkin noin 20-30 cm vahvuinen kerros keskikarkeaa tai karkeaa hiekkaa. Hiekkakerroksen päälle levitetään noin 5 cm vahvuinen kerros humusta, joka sekoitetaan hiekkakerroksen pintaosaan. Tähän tarkoitukseen suunnitellaan käytettävän alueelta kuorittua pintamaata tai muualta tuotua tarkoitukseen sopivaa tutkittua humusta. Hiekkaisella maalla humus sekoitetaan suoraan pohjamaan pintaosaan.

Mikäli kahden vuoden kuluttua maisemoinnista alueella ei ole tapahtunut luontaista taimettumista tullaan alue metsittämään niiltä osin kuin mahdollista käyttämällä mäntyä, kuusta ja koivua. Istutustiheys noin 3000 puuntainta/ha. Taimikon kehittymisen seuraamiseksi pidetään jälkitarkastus noin kolmen vuoden kuluttua istuttamisesta. Alue palautetaan ottamisen jälkeen metsätalousmaaksi.

Ympäristövaikutukset Ottamisalueen ympäristövaikutukset ovat vähäiset. Ympäristön ja maankäytön alustavassa selvityksessä ei ole ilmennyt sellaisia luontoarvoja, jotka olisivat esteenä jatkettavalle sekä laajentuvalle maa-ainestenotolle. Ottamisalue ei kuulu suojeltuihin maisema-alueisiin. Alueella ei ole erityisiä maisema-arvoja. Alue ei sijaitse pohjavesialueella. Ottamistoimintaa on alueella ollut jo vuosia, joten paikallismaisema ei juuri muutu.

LUVAN HAKEMISEN PERUSTEET

Maa-aineslaki (555/1981) 4 §

LUPAVIRANOMAISEN TOIMIVALTA

Maa-aineslain 1.7.2016 voimaan tulleen muutoksen (424/2015) mukaan maa-ainesten ottamista koskevan lupa-asian ratkaisee kuntien ympäristönsuojelun hallinnosta annetun lain (64/1986) mukainen kunnan ympäristönsuojeluviranomainen.

Hartolan kunnan hallintosäännön 25 §:n mukaan viranomaisena maa-aineslain (555/1981) asioissa toimii ympäristölautakunta.

ASIAN KÄSITTELY

Hakemuksen vireilletulo Hakemus tuli vireille 20.12.2023.

Kuuleminen Lupahakemuksen vireille tulosta on tiedotettu kuuluttamalla Hartolan kunnan sähköisellä ilmoitustaululla 1.2.-1.3.2024. Asiakirjat ovat olleet kuulutuksen ajan nähtävillä Hartolan

Päätöspäivämäärä 23.4.2024

kunnanvirastolla.

Asiasta on kuultu neljää (4) naapuria.

Lausunnot

Hakemuksesta ei pyydetty lausuntoja, koska alueella ei ole maa-aineslain 7 §:n mukaista merkitystä luonnonsuojelun tai vesien suojelun kannalta, eikä aineiden ottaminen vaikuta välittömästi toisen kunnan alueeseen.

Muistutukset

Hakemuksesta ei jätetty muistutuksia.

Hakijan vastine lausuntoihin ja muistutuksiin

Ei tarvetta vastineille.

YMPÄRISTÖLAUTAKUNNAN RATKAISU

Marko Rosenbergille myönnetään maa-aineslain 4 §:n mukainen maa-ainesten ottolupa kymmeneksi (10) vuodeksi Hartolan kunnan Putkijärven kylän tilalle Sorakorpi 81-410-1-250. Luvan edellytyksenä on, että toimintaa harjoitetaan hakemuksessa ja ottamissuunnitelmassa esitetyn mukaisesti, ellei tässä lupapäätöksessä toisin määrätä.

Maa-ainesten otossa tulee noudattaa seuraavia lupamääräyksiä:

Lupamääräykset

Yleiset:

1. Ottamislupa myönnetään 10 vuodeksi siten, että luvan voimassaoloaikana soraa ja hiekkaa saa ottaa ottamissuunnitelman osoittamalta 2,69 ha:n suuruiselta alueelta enintään 75 000 k-m³.
2. Maa-ainesten ottamista ei saa ulottaa tason +124.00 (N2000) alapuolelle eikä 2,00 metriä lähemmäksi ylintä havaittua pohjaveden pintaa.
3. Ottamisalue tulee olla merkitty maastoon ennen ottamistoimintaan ryhtymistä riittävän pysyvillä ja näkyvillä paaluilla ja alueille tulee asentaa ottamisen edetessä riittävästi korkomerkkejä oton pohjatason seuraamiseksi.
4. Maa-aineksen oton saa aloittaa vasta aloituskatselmuksen jälkeen. Aloituskatselmuksen ajankohdasta on sovittava

Päätöspäivämäärä 23.4.2024

valvontaviranomaisen kanssa. Tällöin tarkastetaan mm. ottamisalueen merkintä maastoon ja korkeusmerkintöjen riittävyys.

5. Alueella ei saa huoltaa tai tankata kuorma- ja kuljetuskalustoa eikä varastoida polttoaineita, öljyjä tai muita vaarallisia aineita.
6. Murskaaminen on sallittu arkipäivisin kello 7:00-22:00. Maa-ainesten ottaminen, kuljetus ja kuormaaminen on sallittu arkipäivisin kello 6:00-22:00 sekä lauantaisin kello 7:00-18:00.

Sunnuntaisin tai arkipäivinä toiminta ei ole sallittua.

Pohjavesi:

7. Pohjaveden pinnan korkeutta on seurattava neljännesvuosittain (maaliskuu, kesäkuu, syyskuu, joulukuu) ja havainnot merkittävä tarkkailupöytäkirjaan. Seuranta suoritetaan havaintoputkista: kp1 ja kp2. Mittaustulokset tulee toimittaa NOTTO -järjestelmään vuosittain.

Jälkihoito:

8. Ottamisalueella on jälkihoitotoimenpiteenä luotava kasvualusta ottamissuunnitelmassa esitetyn mallin mukaisesti. Tähän tarkoitukseen käytetään joko alueelta poistettuja pintamaita tai tarvittaessa muualta hankittuja pintamaita. On varmistettava, että jälkihoidossa käytetään ainoastaan pilaantumattomia maa-aineksia, ja tarvittaessa niiden pilaantumattomuus on osoitettava asianmukaisin analysein. Muualta tuotujen pintamaiden määrästä ja alkuperästä on pidettävä kirjaa, ja niiden on sovellettava käyttötarkoitukseen. Muualta tuotujen maa-ainesten käytöstä on ilmoitettava ennakkoon valvontaviranomaiselle.
9. Ottamisen päätyttyä kaivetut kuopan reunat tulee luiskata kaltevuuteen 1:3 tai loivemmiksi.
10. Jälkihoitotöiden tulee olla tehty lupakauden aikana.
11. Jälkihoidon tilan seuranta tulee jatkaa vähintään 3 vuotta ottamisen päätyttyä. Jälkihoidon seurannassa on arvioitava, mikäli alue tarvitsee täydennyskylvöjä ja -istutuksia
12. Lopullinen maisemoinnin toteutus tarkastetaan hyvissä ajoin ennen lupakauden päättymistä valvontaviranomaisen kanssa

Päätöspäivämäärä 23.4.2024

maastokatselmuksessa.

Päästöt:

13. Asutukselle ei saa aiheutua toiminnasta, mukaan lukien kuljetustoiminta, kohtuutonta pölyhaittaa. Pölyn joutumista ympäristöön on estettävä kastelemalla tai koteloimalla päästölähteet kattavasti ja tiiviisti taikka käyttämällä muuta pölyn torjumisen kannalta parasta käyttökelpoista tekniikkaa.
14. Toiminnasta aiheutuva melutaso ei saa ylittää vakituiseen asumiseen käytettävillä kiinteistöillä ulkona melun A-painotettua ekvivalenttitason päiväohjearvoa (klo 7-22) 55 dB eikä yöohjearvoa (klo 22-7) 50 dB. Loma-asumiseen käytettävillä kiinteistöillä toiminnan aiheuttama melutaso ei saa ylittää ulkona melun A-painotetun ekvivalenttitason päiväohjearvoa 45 dB eikä yöohjearvoa 40 dB.
15. Mikäli alueella tapahtuu öljy- tai muu vaarallisen aineen vahinko, on siitä ilmoitettava pelastusviranomaiselle ja kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle sekä ryhdyttävä välittömästi toimiin vahingon leviämisen ehkäisemiseksi. Alueella työskentelevät henkilöt tulee opastaa, miten toimia vahingon sattuessa.
16. Vahinko- ja onnettomuustilanteiden varalle on alueella oltava riittävä määrä imeytys- ja torjuntamateriaalia.

Jätteet:

17. Alueella ei saa haudata tai polttaa jätteitä. Jätteet tulee kuljettaa jätelain mukaiseen vastaanottoaikaan.

Raportointi:

18. Maa-ainesluvasta tulee vuosittain ilmoittaa otettu maa-aineksien määrä ja laatu NOTTO -järjestelmään. Ilmoitukset tulee tehdä viimeistään tammikuun 31. päivään mennessä.
19. Siirrettävälle kivenmurskaamolle on haettava ympäristönsuojelulain mukainen ympäristölupa, mikäli toiminta-aika on yhteensä vähintään 50 päivää. Murskauspäivistä on pidettävä kirjanpitoa ja ne on esitettävä valvovalle viranomaiselle pyydettäessä.
20. Kun maa-ainesten ottaminen on päättynyt tai luvan voimassaoloaika on kulunut umpeen, alueella on pidettävä

Päätöspäivämäärä 23.4.2024

loppukatselmus. Maa-ainesluvan haltijan on pyydyttävä loppukatselmuksen pitämistä.

Vakuus

Luvan saatua lainvoiman on hakijan annettava lupamääräysten noudattamiseksi 11 500 euron suuruinen vakuus (MAL 12 §). Vakuutena tulee kysymykseen pankkitakaus tai pankkitalletus.

Vakuuden tulee olla asetettuna ennen toiminnan aloittamista. Toimintaa ei saa aloittaa ennen kuin valvontaviranomainen on hyväksynyt asetetun vakuuden. Vakuuden tulee olla asetettuna viimeistään kaksi kuukautta tämän lupapäätöksen lainvoimaiseksi tulosta. Vakuuden voimassaoloajan tulee jatkua vähintään yhden vuoden yli maa-ainesluvan päättymisestä.

Vakuus voidaan vapauttaa kokonaisuudessaan maa-ainesten oton päätyttyä, lupaan liittyvien ehtojen ja velvoitteiden tultua täytetyiksi. Vakuuden vapauttaminen tapahtuu valvontaviranomaisen päätöksen perusteella.

Tarkastus- ja valvontamaksu

Tarkastusmaksu on maa-ainestaksan 2.1 §:n mukaisesti 200 € + 0,01 €/m³ * 75 000 m³ + 2,69 ha * 70 €/ha. Tarkastusmaksu on näin yhteensä 1138,30 €.

Tarkastus- ja valvontamaksujen lisäksi laskutetaan naapureiden kuulemiskulut maa-ainestaksan 4.1 §:n mukaisesti 3*30 € + 15 € + 20 €. Kolme rajanaapuria (30 €/kpl) ja yksi muu asianosainen (15 €/kpl). Lisäksi veloitetaan perusmaksu (20 €). Kuulemiskulut ovat yhteensä 125 €

Vuosittainen valvontamaksu määräytyy Hartolan kunnan maa-ainestaksan mukaisesti.

Luvan muuttaminen ja peruuttaminen

Maa-aineslain 16 §:n nojalla lupaviranomainen voi muuttaa antamiaaan lupamääräyksiä tai peruuttaa luvan, milloin: lupamääräyksiä on jatkuvasti tai muutoin törkeästi rikottu; ainesten ottaminen on ennalta arvaamattomalla tavalla vaikuttanut haitallisesti ympäristöön, asutukseen tai luonnonolosuhteisiin; tai lupahakemuksessa on annettu vääriä tai virheellisiä tietoja ja selvityksiä.

Päätöksen perustelut

Lupapäätöksen mukaan toimittaessa ottamisesta ei ennalta arvioiden aiheudu kauniin maisemakuvan turmeltumista, luonnon

Päätöspäivämäärä 23.4.2024

merkittävien kauneusarvojen tai erikoisten luonnonesiintymien tuhoutumista, huomattavia tai laajalle ulottuvia vahingollisia muutoksia luonnonolosuhteissa eikä tärkeän tai muun vedenhankintakäyttöön soveltuvan pohjavesialueen veden laadun tai antoisuuden vaarantumisesta. Maa-ainesten ottaminen lupamääräyksiä noudattamalla ei tuota huomattavaa haittaa kaavan laatimiselle tai muuttamiselle eikä turmele kaupunki- tai maisemakuvaa, eikä muutoinkaan ole ristiriidassa maa-ainelain 3 §:ssä säädettyjen rajoitusten kanssa.

Lupa on myönnetty hakemuksen mukaisesti 10 vuodeksi.

Toiminta sijoittuu alueelle, jolle on jo aiemmin myönnetty lupa maa-ainesten ottamiseen. Kyseessä ei ole uusi toiminta, eikä kaivualueen merkittävä laajentaminen. Toiminta ei sijoitu luonnontilaisille alueille. Toiminnan aloittaminen ei siten aiheuta merkittävää muutosta alueen käyttöön tai ympäristöön.

Lupamääräyksen perustelut

Määräys 1: Kokonaisottomäärä, ottamisaika ja ottamisalue ovat hakemuksen mukaiset. Määräys toiminnan laajuudesta on ollut tarpeen antaa, ettei toiminnasta aiheudu kohtuutonta haittaa ympäristölle.

Määräys 2: Pohjavesipinnan tarkkailulla varmistetaan, että pohjaveden pinnan yläpuolelle jää riittävän paksu suojakerros.

Määräys 3: Ottamisalue tulee merkitä näkyvästi maastoon, jotta voidaan varmistua, että ottotoiminta pysyy suunnitelluissa rajoissa. Määräys on annettu pohjaveden suojelemiseksi sekä toiminnan valvomiseksi.

Määräys 4: Aloituskatselmus on tarpeen otolle asetettujen aloitusehtojen toteutumisen tarkistamiseksi.

Määräys 5: Määräys on annettu maaperän ja pohjaveden pilaantumisen ehkäisemiseksi. Koneiden ja laitteiden huolto aiheuttavat riskin maaperän pilaantumiselle ja pohjaveden laadulle.

Määräys 6: Määräys on annettu toiminnan aiheuttamien viihtyvyyshaittojen rajoittamiseksi.

Määräys 7: Raportointia koskeva määräys on tarpeen valvonnan toteuttamiseksi.

Määräys 8: Määräys on annettu jälkihoidon asianmukaisuuden

Päätöspäivämäärä 23.4.2024

takaamiseksi. Jälkihoito-toimenpiteillä varmistetaan oikein rakennettu pintakerros, joka nopeuttaa humuksen muodostumista. Lupamääräyksellä varmistetaan myös, etteivät alueen maisemointiin mahdollisesti alueen ulkopuolelta tuotavat massat aiheuta ympäristölle maa-ainelain 3 §:n mukaista haittaa.

Määräys 9: Luiskille vaaditut kaltevuudet on annettu sortumavaaran ehkäisemiseksi.

Määräykset 10, 11 ja 12: Lupamääräyksillä varmistetaan, että alue ei jää jälkihoitamatta toiminnan päätyttyä.

Määräys 13: Maa-ainesten käsittelystä ja liikenteestä voi syntyä pölyämistä, joka voi aiheuttaa viihtyisyshaittaa lähialueella. Lupamääräys on tarpeen asutukselle mahdollisesti aiheutuvien pölyhaittojen rajoittamiseksi ja todentamiseksi.

Määräys 14: Määräys on annettu toiminnasta mahdollisesti aiheutuvien haittojen ehkäisemiseksi ja rajoittamiseksi. Pykälässä esitetyt melutasot perustuvat valtioneuvoston päätökseen 993/1992.

Määräys 15: Pelastusviranomaiselle kuuluu ensisijainen vastuu vahinko- ja onnettomuustilanteiden torjunnalle. Luvan ehtojen täyttymisen varmistamiseksi alueella toimivan henkilöstön tulee olla selvillä luvan sisällöstä. Henkilöstön perehdytyksellä voidaan vähentää onnettomuusriskejä.

Määräys 16: Pilaantumisvaaran ehkäisemiseksi on ollut perusteltua antaa määräys riittävän torjuntakaluston ja torjuntamateriaalin varaamisesta vahinko- ja onnettomuustilanteiden varalle.

Määräys 17: Lupamääräyksellä varmistetaan, ettei jätteistä aiheudu ympäristön pilaantumisen vaaraa, terveyshaittaa tai alueen roskaantumista.

Määräys: 18: Raportointia koskeva määräys on tarpeen valvonnan ja tarkkailun toteuttamiseksi.

Määräys 19: Murskaamon käyttö edellyttää ympäristönsuojelulain (527/2014) liitteen 1 mukaisen ympäristöluvan, mikäli murskauspäiviä on yli 50 päivää lupajakson aikana.

Määräys 20: Lupamääräys on annettu toiminnan valvomiseksi. Loppukatselmus on tarpeen jälkihoitotöiden toteuttamiseksi.

Päätöspäivämäärä 23.4.2024

Sovelletut oikeusohjeet Maa-aineslaki (555/1981)
Valtioneuvoston asetus maa-ainesten ottamisesta (926/2005)
Ympäristönsuojelulaki (527/2014)
Jätelaki (646/2011)
Hartolan kunnanvaltuuston 16.6.2016 hyväksymä maa-ainestaksa

Päätöksen voimassaolo Tämä päätös on voimassa 10 vuotta päätöksen lainvoimaiseksi tulon jälkeen.

PÄÄTÖS Ehdotuksen mukaan.

PÄÄTÖKSESTÄ TIEDOTTAMINEN

Päätös Hakija

Tiedoksi Hämeen ELY-keskus

MUUTOKSENHAKU Päätökseen saa hakea muutosta Hämeenlinnan hallinto-oikeudelta. Määräaika valituksen tekemiseen on 30 pv tämän päätöksen antopäivästä sitä määräaikaan laskematta.

Valitusosoitus liitteenä.